

Reactie Internetconsultatie Social Climate Fund

24 februari 2025

Vanuit de praktijkervaringen bij stichting !WOON reageren wij op de ideeën om mensen tegemoet te komen in hun energiekosten en om mensen te steunen die voor de keuze staan om investeringen te doen in hun woning/ VvE. Dit zijn namelijk de onderwerpen waarmee wij in onze dagelijkse praktijk te maken hebben. Dat laat onverlet dat wij ook sympathiek staan tegenover het bestrijden van vervoersarmoede en hulp aan kleine ondernemingen.

1. Naar welk voorstel, of welke combinatie van meerdere voorstellen, zou het geld uit het Social Climate Fund moeten gaan? Het is belangrijk dat de voorgestelde maatregelen en investeringen voldoen aan de eisen die het Social Climate Fund stelt.

Energiefonds: zorg voor betere tegemoetkomingen voor huishoudens aangesloten op een collectieve ketel (ook wel blokverwarming genoemd): bij eerdere regelingen hebben we gezien dat bewoners die de energie betalen via hun verhuurder of servicekosten van de VvE omdat er een collectieve aansluiting is buiten de boot vallen. Vaak gaat dit om oudere, niet zo rendabele installaties. Deze zouden eigenlijk vervangen moeten worden door rendabeler systemen, maar verhuurders/ VvE's laten investeringen hierin geregeld (nog) achterwege, mede gezien de hoge kosten en overlast voor de bewoners bij aanpassingen. Hiervoor moet een gedegen oplossing komen. Juist deze huurders en leden van deze VvE's hebben minder grip op hun kosten. Als zij dan ook al geen of relatief weinig tegemoetkomingen kunnen ontvangen omdat die alleen mogelijk zijn bij een eigen aansluiting/contract bij de energieleverancier dan is dit extra cru. Zie ook <https://www.woonbond.nl/nieuws/noodfonds-energie/>

Warmtefonds: wij pleiten voor behoud van de renteloze lening voor woningeigenaren met een inkomen tot 60.000 euro. In de praktijk zien we namelijk geregeld woningeigenaren (al dan niet in een VvE) die net rond kunnen komen en geen reserves hebben om (achterstallig) onderhoud uit te voeren, laat staan te investeren in verduurzamingsmaatregelen. Door de persoonlijke situatie kan het zo zijn dat deze eigenaren ook niet in aanmerking komen voor andere leningen. De beschikbaarheid van een renteloze lening met beperkte voorwaarden biedt deze eigenaren de mogelijkheid om duurzaamheidsmaatregelen te nemen, zonder dat dit het wonen in hun woning onbetaalbaar maakt (door te hoge investeringen in een keer, of sterk gestegen servicekosten).

Financiële steun bij structurele verduurzamingsmaatregelen en ontzorging van (eigenaar-) bewoners met een laag (midden)inkomen in een woningen van een (zeer) lage energetische kwaliteit: We zien in onze praktijk (energiecoaching, participatie bij de energietransitie) veel Amsterdammers die moeite hebben met het betalen van de energierekening. Dat levert dusdanig grote zorgen op dat zij er soms voor kiezen helemaal niet meer te stoken wat vervolgproblematiek oplevert (schimmels in de woning, te slecht wooncomfort, gezondheidsissues).

Ook belemmeren de financiële zorgen hen bij het nadenken over alternatieve warmtebronnen als woningen van het aardgas afgaan of verduurzaamd moeten worden. Financiële tegemoetkomingen helpen deze zorgen te verminderen, evenals het op verzoek ontzorgen bij te nemen maatregelen.

2. Heeft u nog andere ideeën die helpen om de financiële gevolgen van de energietransitie voor huishoudens met weinig inkomen te verminderen?

Zorg dat middelen beschikbaar zijn om te waarborgen dat investeringen in energie besparende maatregelen werkelijk tot een lager verbruik leiden:

- Kwaliteitscontrole uitvoering verduurzamingsmaatregelen: isolatiewerkzaamheden en duurzame renovaties vinden plaats in opdracht van de eigenaar. Controle op de kwaliteit ligt ook bij de eigenaar. In de praktijk blijkt dit niet goed te gebeuren. Grote verhuurders waaronder corporaties besteden (deze controle op) de uitvoering in toenemende mate uit en vertrouwen hun co-makers dat zij doen wat ze beloven. Woningeigenaren in VvE's hebben hier minder c.q. onvoldoende kennis van. In de praktijk resulteert dit in projecten waar energiebesparende maatregelen niet goed uitgevoerd worden en vooraf beloofde besparingen in de praktijk niet gehaald worden. Zorg dat in het fonds middelen beschikbaar zijn voor de procesbegeleiding en vooral onafhankelijke nacontrole van de werkzaamheden voordat opgeleverd wordt.
 - Coaching op gedrag na verduurzamingsmaatregelen en aansluiting op nieuwe, anders werkende warmtebron: wanneer een nieuwe warmtetechniek wordt toegepast in een bestaande woning vraagt dit vaak om een andere manier van omgaan met de installatie. Om onnodig energieverbruik te voorkomen vraagt dit om goede begeleiding van bewoners die van dit nieuwe systeem gebruik gaan maken. De ervaring van onder meer energiecoaches leert dat enkel het wijzen op een gebruikershandleiding voor veel groepen bewoners onvoldoende werkt. Begeleiding van bewoners vraagt om voldoende menskracht en dus ook om middelen om die menskracht (professionals of vrijwilligers) mogelijk te maken.
 - Monitoring verbruik installatie na aanpassing naar aardgasvrij of andere maatregelen: maakt de isolatie of de nieuwe installatie waar wat vooraf beloofd is? En zo niet, waar komt dat dan door? Is het gedrag of blijkt een installatie niet goed ingesteld of maatregelen niet goed uitgevoerd? De enige manier waarop je dit snel kunt achterhalen is het uitvoeren van monitoring van het verbruik van installaties. Mogelijk vraagt dit om de aanpassing van wat wet en regelgeving, maar het vraagt ook om capaciteit en dus middelen om te signaleren wanneer er afwijkingen zijn en uit te zoeken waardoor deze afwijkingen veroorzaakt worden, zodat zo snel mogelijk gezorgd wordt dat de gebruiker wel echt minder energie verbruikt, zoals is voorspelt voor de uitvoering.
 - Ook het feitelijk voorzien van bewoners van verbruiksmonitors, eventueel online maar bij voorkeur ook offline, helpt om tegenvallers in het energieverbruik en -besparing snel zichtbaar te hebben en oorzaken op te kunnen sporen.
3. Zijn er specifieke groepen of situaties die we onvoldoende bereiken met de voorgestelde plannen? Wat zouden we daaraan kunnen doen?

Zie hiervoor, m.n. over de bewoners met blokverwarming. Pas regels zo aan dat zij bij betalingsproblemen een gelijkwaardig beroep kunnen doen op het Energiefonds.

4. Welke suggesties of aanbevelingen heeft u nog voor wat betreft de uitvoerbaarheid van de voorgestelde plannen? Wat zou er eventueel aangepast moeten worden aan de plannen om deze wel of beter uitvoerbaar te maken?
-
5. Moeten we de nadruk leggen op het verminderen van de negatieve impact op kwetsbare groepen op korte of op lange termijn?

Aandacht op korte termijn is hoe dan ook nodig om vertrouwen in de energietransitie tot stand te brengen en vast te houden

Contactgegevens !WOON
Nieuwezijds Voorburgwal 32
1012 RZ Amsterdam
020 5230130
www.wooninfo.nl
info@wooninfo.nl